MILLIONS OF CATS

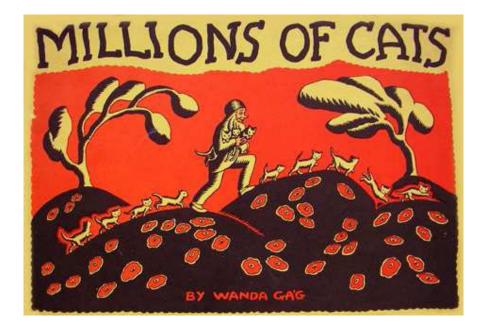
Wanda Gag

"The first true 'picture book' by an American artist"

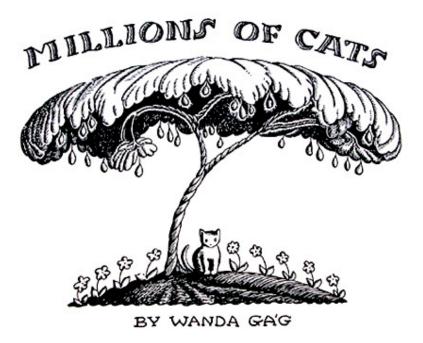
"Beauty at the heart of all life is the keynote to the work of Wanda Gag and the source of its power, whether expressed in one of her memorable prints or in an intimate picture of the home of the very old man in MILLIONS OF CATS. Clear memory of her own happy childhood and a kinship with all children made her respect their intelligence, and gave them at once ease and joy in their company."

WANDA GAG

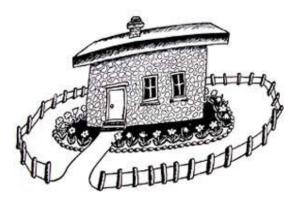
(Pronouced it "Gaag - to rhyme with jog, not with bag please!)
" Life without a drawing mood is miserable, miserable, miserable....."
"I believe it is just the modern children who need (fairy tales) since their lives are already over-balanced on the side of steel and stone and machinery." - Wanda Gag

بلیوں کی بارات ^{مصنف: وینڈا گیڈ ہندی ترجمہ: اروند گُپتا اردوترجمہ: **محدز** بیر}

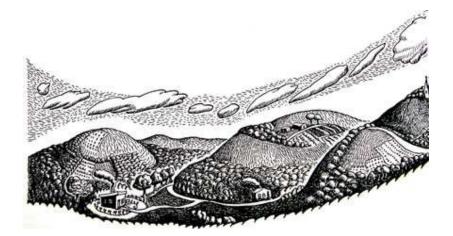

Once upon a time there was a very old man and a very old woman. They lived in a nice clean house which had flowers all around it, except where the door was. But they couldn't be happy because they were so very lonely.

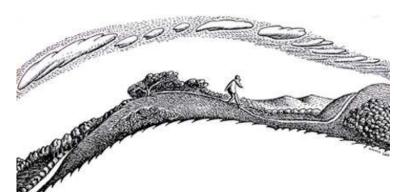
एक बूढ़ा आदमी था और एक बूढ़ी औरत थी। वो एक बहुत साफ-सुथरे घर में रहते थे। दरवाजे की जगह को छोड़कर घर के चारों ओर फूलों की एक क्यारी थी। परंतु फिर भी वे खुश न थे। वे बहुत अकेलापन महसूस करते थे। ایک بوڑھا آدمی تھااورایک بوڑھی عورت تھی۔وہ ایک بہت صاف ستھرے گھریں رہتے تھے۔ دروازے کی جگہ کو چھوڑ کر گھر کے چاروں طرف پھولوں کی ایک کیاری تھی۔لیکن پھر تبھی وہ خوش نہیں تھے۔وہ بہت اکیلا پن محسوس کرتے تھے۔ "If only we had a cat!" sighed the very old woman. "A cat?" asked the very old man. "Yes, a sweet little fluffy cat," said the very old woman. "I will get you a cat, my dear," said the very old man.

'काश हमारे पास अपनी एक बिल्ली होती,' बूढ़ी औरत ने आह भरते हुए कहा। 'बिल्ली?' बूढ़े आदमी ने पूछा। 'हां, एक प्यारी छोटी और रोएंदार बिल्ली,' बूढ़ी औरत ने कहा। 'मैं तुम्हारे लिए जरूर एक बिल्ली लाऊंगा,' बूढ़े आदमी ने कहा।

' کاش ہمارے پاس ایک بلی ہوتی۔' بوڑھی عورت نے آہ بھرتے ہوئے کہا۔ ' بلی ؟' بوڑھے آد می نے کہا۔ 'ہاں،ایک پیاری حچوٹی اور ڑوؤیں داربلی،' بوڑھی عورت نے کہا۔ ' میں تمہارے لیے ضر ورایک بلی لاؤں گا،' بوڑھے آد می نے کہا۔

And he set out over the hills to look for one. He climbed over the sunny hills. He trudged through the cool valleys. He walked a long, long time and at last he came to a hill which was quite covered with cats.

फिर वो बिल्ली तलाशने निकल पड़ा। उसने धूप से ढकी पहाड़ियां पार करीं। वो ठंडी घाटियों में से होकर गुजरा। वो लगातार चलता रहा। अंत में वो एक ऐसी पहाड़ी पर पहुंचा जो बिल्लियों से एकदम लदी हुई थी।

پچر وہ بلی تلاش کرنے نکل پڑا۔ اُس نے دُھوپ میں ڈھلی پہاڑیاں پار کیں۔وہ ٹھنڈ ی گھاٹیوں میں ہے ہو کر گُزرا۔ وہ لگا تار چلتار ہا۔ آخر میں وہ ایک ایس پہاڑی پر پہنچاجو بلیوں سے ایک دم لدی ہو تی تقی۔ Cats here, cats there, Cats and kittens, everywhere, Hundreds of cats, Thousand of cats, Millions and billions and trillions of cats.

यहां भी बिल्ली, वहां भी बिल्ली जहां भी देखो, वहां पे बिल्ली चीं-चीं, पों-पों, चिल्ला-पिल्ली लाखों-करोड़ों, बिल्ला-बिल्ली یہاں بھی بلی، وہاں بھی بلی جہاں بھی دیکھو، وہاں پے بلی چیں چیں، یوں یوں، چِلاہِلا لا کھوں کر وڑوں، ہِلا بِلی

"Oh," cried the old man joyfully, "Now I can choose the prettiest cat and take it home with me!" So he chose one. It was white. But just as he was about to leave, he saw another one all black and white and it seemed just as pretty as the first. So he took this one also.

' وہاں!' خوشی سے بوڑھا آدمی چِلایا۔ ' اب میں سب سے خوبصورت بلی کو چُن کرلے جاسکوں گا۔' پچر اُس نے ایک بلی چُنی۔ اُس کارنگ سفید تھا۔ لیکن جیسے ہی وہ چلنے کو تیار ہو اُسے ایک کالی سفید بلی دِ کھائی دی۔ وہ تھی پہلی بلی کی طرح ہی خوبصورت تھی۔ اُس نے اِس بِلی کو بھی ساتھ لے لیا۔

'वाह!' खुशी से बूढ़ा आदमी चिल्लाया। 'अब मैं सबसे सुंदर बिल्ली को चुनकर घर ले जा सकूंगा!' फिर उसने एक बिल्ली चुनी। उसका रंग सफेद था।

परंतु जैसे ही वो चलने को हुआ उसे एक काली-सफेद बिल्ली दिखाई दी।

वो भी पहली बिल्ली के समान ही सुंदर थी। उसने इस बिल्ली को भी साथ ले लिया। But then he saw a fuzzy gray kitten way over here which was every bit as pretty as the others so he took it too.

And now he saw one way down in a corner, which he thought too lovely to leave so he took this too.

फिर उसे एक रोएंदार, सिलेटी बिल्ली दिखाई दी। वो भी रंग-रूप में औरों से कोई कम न थी। इसलिए उसने उसे भी अपने साथ ले लिया। फिर उसे कोने में एक और बिल्ली दिखाई पड़ी। उसे इस खूबसूरत बिल्ली को छोड़ कर जाना कुछ ठीक नहीं लगा। उसने उसे भी साथ ले लिया। پھر اُسے ایک رُوڈیں دار، سلیٹی لِلی دِ کھائی دی۔ وہ بھی رنگ رُوپ میں اوروں سے کوئی کم نہ تھی۔ اِس لیے اُس نے اُسے بھی اپنے ساتھ لے لیا۔ پھر اُسے کونے میں ایک اور بِلی دِ کھائی دی۔ اُسے اِس خوبصورت بِلی کو چھوڑ کر جانا پچھ ٹھیکے نہیں لگا۔ اُس نے اُسے بھی ساتھ لے لیا۔

And just then, over here, the very old man found a kitten, which was black and very beautiful.

"It would be a shame to leave that one," said the very old man. So he took it.

बस तभी उस बूढ़े को एक बिल्ली का बच्चा दिखा जो काला और बेहद सुंदर था। 'इसे छोड़ कर जाना तो बहुत शर्म की बात होगी,' बूढ़े आदमी ने कहा। उसने उसे भी साथ ले लिया।

And now, over there, he saw a cat, which had brown and yellow stripes like a baby tiger. "I simply must take it!" cried the very old man, and he did.

फिर उसे एक बिल्ली दिखी जिसकी पीठ पर चीते के बच्चे जैसी पीली और भूरी धारियां थीं। 'इसे तो लेकर जाना ही चाहिए,' बूढ़ा आदमी चिल्लाया और उसने उस बिल्ली को भी साथ ले लिया। بس تبھی اُس بوڑھے کوایک بِلی کابچہ نظر آیا جو کالااور بے حد خوبصورت تھا۔ ' اِسے چھوڑ کر جانا تو بہت شرم کی بات ہو گے۔' بوڑھے آدمی نے کہا۔ اُس نے اسے بھی ساتھ لے لیا۔

پھر اُسے ایک بِلی دِ کھائی دی جس کی پیٹھ پر چیتے کے بچ جیسی پیلی اور بھوری دَھارِیاں تھیں۔ ' اِسے تولے کر جانابی چاہئے،' بوڑھا آد می چِلایا اور اُس نے اُس بلی کو بھی ساتھ لے لیا۔ So it happened that every time the very old man looked up, he saw another cat which was so pretty he could not bear to leave it, and before he knew it, he had chosen them all.

कुछ ऐसा हुआ कि हर बार जब भी बूढ़ा आदमी अपना सिर उठाता, तो उसे एक और सुंदर सी बिल्ली दिख जाती। वो उस बिल्ली को भी साथ में ले लेता। इसका नतीजा यह हुआ कि अंत में उसने सभी बिल्लियों को साथ में ले लिया।

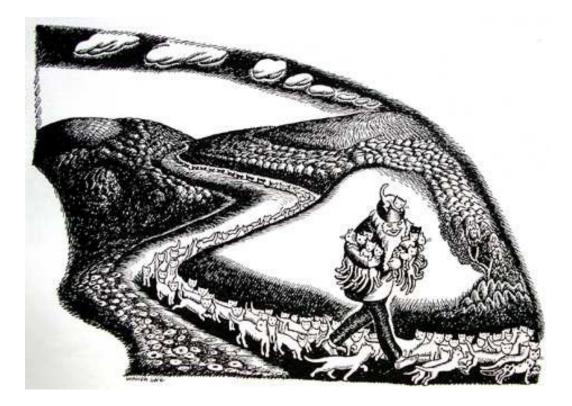
مچھ ایساہوا کہ ہربار جب بھی بوڑھا آدمی اپناسر اُٹھا تا، تواُت ایک اورخو بصورت سی بِلی نظر آجاتی۔ وہ اُس بِلی کو بھی ساتھ لے لیتا۔ اِس کا نتیجہ یہ ہوا کہ آخر میں اُس نے سبھی بلیوں کو ساتھ لے لیا۔

And so he went back over the sunny hills and down through the cool valleys, to show all his pretty kittens to the very old woman. It was very funny to see those hundreds and thousands and millions and billions and trillions of cats following him.

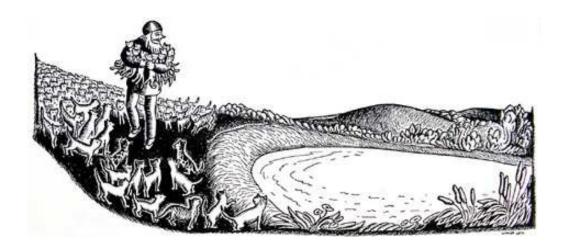
अब वो वापस घर चला। वो धूप से ढकी पहाड़ियों ओर ठंडी घाटियों को पार करता घर चला, जिससे कि वो बूढ़ी औरत को ढेरों सुंदर बिल्लियां दिखा सके। उन हजारों, लाखों, करोड़ों बिल्लियों को उसके पीछे-पीछे चलते देख बड़ा अजीब सा लग रहा था।

ابوہ داپس گھر چلا۔ وہ ڈھوپ سے ڈھکی پہاڑیوں اور ٹھنڈ کی گھاٹیوں کو پار کر تاگھر چلا، جس سے کہ وہ بوڑھی عورت کو ڈھیر وں خوبصورت بِلیاں دِ کھا سے۔ اُن ہز اروں، لاکھوں، کر درڑوں بِلیوں کو اُس کے پیچھے پیچھے چلتے دیکھ کر بڑا عجیب سا لگ رہاتھا۔

They came to a pond. "Mew, mew! We are thirsty!" cried the Hundreds of cats, Thousands of cats, Millions and billions and trillions of cats.

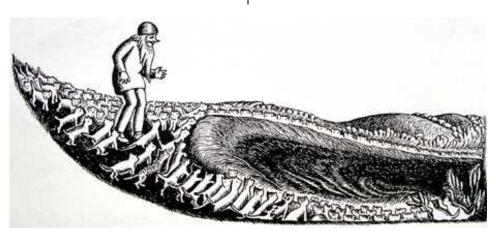
वो एक तालाब के पास पहुंचे। 'म्याऊं-म्याऊं! हमें प्यास लगी है,' हजारों, लाखों, करोड़ों बिल्लियां एक-साथ चिल्लायीं। وہ ایک تالاب کے پاس پہنچا ' میاؤں، میاؤں! ہمیں پیاس لگی ہے۔' ہز اروں، لا کھوں، کروڑوں بِلیاں ایک ساتھ چِلائیں۔

"Well, here is a great deal of water," said the very old man. Each cat took a sip of water, and the pond was gone!

'फिक्र की कोई बात नहीं है, यहां ढेर सारा पानी है,' बूढ़े आदमी ने कहा। हरेक बिल्ली ने एक-एक घूंट ही पानी पिया कि पूरा तालाब ही खाली हो गया।

' فکر کی کوئی بات نہیں ہے، یہاں ڈھیر ساراپانی ہے،' بوڑھے آدمی نے کہا۔ ہر ایک بِلی نے ایک ایک گھُونٹ ہی پانی بِیا کہ پورا تالاب ہی خالی ہو گیا۔

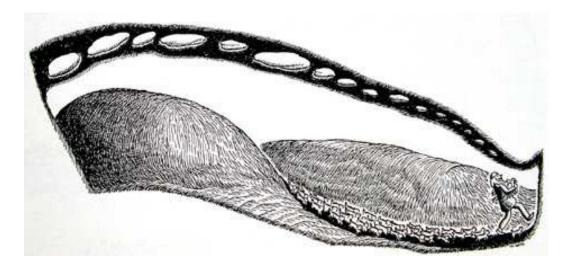
"Mew, mew! Now we are hungry!" said the Hundreds of cats, Thousands of cats, Millions and billions and trillions of cats.

"There is much grass on the hills," said the very old man. Each cat ate a mouthful of grass and not a blade was left!

'इस पहाड़ी पर खूब घास है,' बूढ़े आदमी ने कहा। हरेक बिल्ली घास का केवल एक तिनका ही चख पाई कि पहाड़ी की सारी घास एकदम सफाचट्ट हो गई।

' اِس پہاڑی پر خوب گھاس ہے،' بوڑھے آدمی نے کہا۔ ہر ایک بِلی گھاس کاصرف ایک نِنکاہی چکھ سکی کہ پہاڑی کی ساری گھاس ایک دم صفاچٹ ہو گئی۔

Pretty soon the very old woman saw them coming. "My dear!" she cried, "What are you doing? I asked for one little cat, and what do I see? –

थोड़ी देर में बूढ़ी औरत ने उन्हें आते हुए देखा। 'अरे!' वह चिल्लाई, 'यह तुमने क्या किया? मैंने तो सिर्फ एक बिल्ली मांगी थी। पर मुझे तो यहां बिल्लियों की बारात नजर आ रही है।'

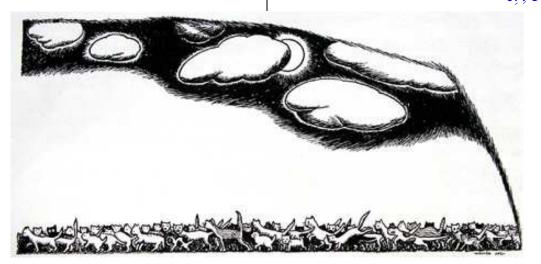
تھوڑی دیر میں بوڑھی عورت نے اُنہیں آتے ہوئے دیکھا۔ ' ارے !' وہ چِلائی،' یہ تم نے کہا کیا؟ میں نے توصرف ایک بِلی مانگی تھی۔ پھر مُجھے تو یہاں بِلیوں کی بارات نظر آرہی ہے۔'

"Cats here, cats there, Cats and kittens everywhere, Hundreds of cats, Thousands of cats, Millions and billions and trillions of cats.

यहां भी बिल्ली, वहां भी बिल्ली जहां भी देखो, वहां पे बिल्ली चीं-चीं, पों-पों, चिल्ला-पिल्ली लाखों-करोड़ों, बिल्ला-बिल्ली

یہاں تھی بِلی،وہاں تھی بِلی جہاں تھی دیکھو، وہاں پے بِلی چیں،چیں، پوں پوں، چِلابِلِا لاکھوں کروڑوں، بِلا بِلی

"But we can never feed them all," said the very old woman, "They will eat us out of house and home."

"I never thought of that,' said the very old man, "What shall we do?"

The very old woman thought for a while and then she said, "I know! I will let the cats decide which one we should keep."

"Oh yes," said the very old man, and he called to the cats, "Which one of you is the prettiest?" "I am!"

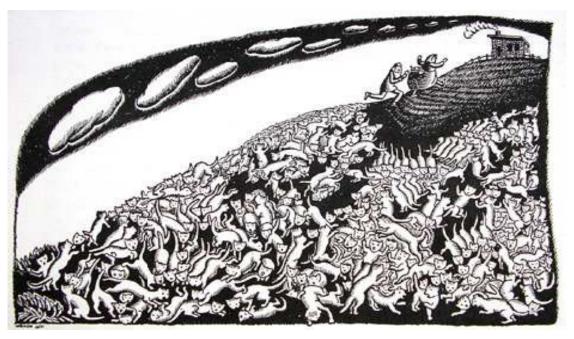
"I am!"

"No, I am!"

"No, I am the prettiest!" "I am!"

"No, I am! I am! I am! " cried hundreds and thousands and millions and billions and trillions of voices, for each cat thought itself the prettiest.

And they began to quarrel.

'हम इतनी बिल्लियों को कैसे खाना खिला पाएंगे? बूढ़ी औरत ने पूछा। 'यह तो हमारा पूरा घर ही खा जाएंगी।' 'मैंने इस बारे में तो सोचा ही नहीं, बूढ़ा बोला, 'अब हम क्या करें?'

बूढ़ी औरत कुछ देर सोचती रही। फिर उसने कहा, 'मुझे मालूम है! हम बिल्लियों को ही निर्णय लेने देंगे कि उनमें से कौन हमारे पास रहेगी।'

'ठीक है,' बूढ़े आदमी ने कहा और उसने सारी बिल्लियों को बुलाकर पूछा, 'तुममें से सबसे सुंदर कौन है?' 'मैं हूं!' 'मैं हूं!' 'नहीं, मैं सबसे सुंदर हूं! 'मैं हूं!' 'नहीं, मैं हूं! मैं हूं!' हजारों, लाखों, करोड़ों बिल्लियां

एक-साथ चिल्लायीं।

क्योंकि हरेक बिल्ली अपने आपको सबसे सुंदर समझती थी।

फिर सभी बिल्लियां आपस में लड़ने लगीं।

ا ہم ایتی بلیوں کو کیے کھانا کھلا پائیں گے ؟ یوڑھی عورت نے یو چھا۔ ؛ یہاں تو ہمارا پورا گھر ہی کھا جائیں گی۔ ایس نے اس بارے میں تو سوچاہی نہیں ، یوڑھا بولا، ' اب ہم کیا کریں ؟' یوڑھی عورت کچھ دیر سوچتی رہی۔ پھر اُس نے کہا، ' مجھے معلوم ہے ! ہم بلیوں کو ہی فیصلہ کرنے دیں گے کہ اُن میں ہے کون ہمارے پاس رہے گی۔ ' ٹھیک ہے، ' یوڑھے آد می نے کہا اور اُس نے ساری بلیوں کو بلا کر یو چھا، ' تم میں سے ' ٹھیک ہے، ' یوڑھے آد می نے کہا اور اُس نے ساری بلیوں کو بلا کر یو چھا، ' تم میں سے امیں ہوں!، میں ہوں! ، ' نہیں ، میں سب سے خو بصورت ہوں! ' میں ہوں!' ' نہیں میں ہوں! میں ہوں! ' ہز اروں، لا کھوں ، کر درڈوں بلیاں ایک ساتھ چلا کیں۔ کیو نکہ ہر ایک اپنے آپ کو سب سے خو بصورت سے تھی۔ پھر سبھی بلیاں آپس میں لڑنے لگیں۔

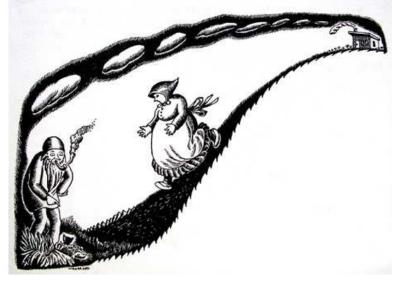

They bit and scratched and clawed each other and made such a great noise that the very old man and the very old woman ran into the house as fast as they could. They did not like such quarrelling. But after a while the noise stopped and the very old man and the very old woman peeped out of the window to see what had happened. They could not see a single cat!

बिल्लियां एक-दूसरे को नोचने-खरोंचने लगीं। उन्होंने इतनी जोर का शोर मचाया कि बेचारा बूढ़ा आदमी और बेचारी बूढ़ी औरत जल्दी से दौड़कर घर में घुस गए। उन्हें यह सब लड़ाई-झगड़ा बिल्कुल अच्छा न लगा। परंतु कुछ देर बाद बाहर से आवाज आना बंद हो गईं। तब बूढ़े आदमी और बूढ़ी औरत ने खिड़की से बाहर झांक कर देखा। उन्हें एक भी बिल्ली नजर नहीं आई!

بِلیاں ایک دوسرے کونو چنے کھر وینے لگیں۔ اُنہوں نے اِتنے زور کاشور مچایا کہ بے چارہ بوڑھا آدمی اوربے چاری بوڑھی عورت جلدی سے دوڑ کر گھر میں گھی گئے۔اُنہیں بہ سب لڑائی جھگڑا بالکل اجھانہ لگا۔ لیکن پچھ دیر بعد ماہر سے آواز آنابند ہو گئی۔ تب بوڑھے آدمی اور بوڑھی عورت نے کھڑ کی سے ماہر حیانک کر دیکھا۔ أنہیں ایک بھی ملی نظر نہیں آئی!

"I think they must have eaten each other all up," said the very old woman, "It's too bad!" "But look!" said the very old man, and he pointed to a bunch of high grass. In it sat one little frightened kitten. They went out and picked it up. It was thin and scraggly.

'मुझे लगता है कि सारी बिल्लियां एक-दूसरे को खा गई हैं,' बूढ़ी औरत ने कहा। 'यह बहुत खराब बात है।' 'जरा इधर देखो,' बूढ़े आदमी ने ऊंची घास की ओर इशारा करते हुए कहा। वहां छोटी सी, घबराई हुई बिल्ली की एक बच्ची बैठी थी। उन्होंने वहां जाकर उसे गोद में उठा लिया। वह एकदम दुबली-पतली और देखने में मरियल सी थी।

> ' مجھے لگتاہے کہ ساری بِلیاں ایک دُوسرے کو کھا گئی ہیں،' بوڑھی عورت نے کہا۔' یہ بہت خراب بات ہے۔' ' ذرااِد ھر دیکھو،' بُوڑھے آد می نے اُو نچی گھاس کہ طرف اِشارہ کرتے ہوئے کہا۔وہاں چھوٹی سی، گھبر ائی ہوئی مِلی کیا ایک بچی میٹھی تھی۔اُنہوں نے وہاں جا کر اُسے گود میں اُٹھالیا۔وہ ایک دم دُبلی پہلی اور دیکھنے میں مریل تھی سی۔

"Poor little kitty," said the very old woman.

"Dear little kitty," said the very old man, "how does it happen that you were not eaten up with all those hundreds and thousands and millions and billions and trillions of cats?"

"Oh, I'm just a very homely little cat," said the kitten, "So when you asked who was the prettiest, I didn't say anything. So nobody bothered about me.

'बेचारी, बिल्ली की बच्ची,' बूढ़ी औरत ने कहा। 'प्यारी, बिल्ली की बच्ची,' बूढ़े आदमी ने कहा। 'यह कैसे हुआ कि उन हजारों, लाखों, करोड़ों बिल्लियों ने तुम्हें नहीं खाया?' 'मैं तो बस एक छोटी सी घरेलू बिल्ली हूं,' बिल्ली की

म ता बस एक छाटा सा घरलू ाबल्ला हू, ाबल्ला का बच्ची बोली।

'जब आपने पूछा कि कौन सी बिल्ली सबसे सुंदर है, तब मैं चुप रही और कुछ नहीं बोली।

इसलिए मुझ पर किसी ने कुछ ध्यान ही नहीं दिया।'

' بیچاری، بلی کی بچی،' بوڑھی عورت نے کہا۔ ' پیاری، بلی کی بچی، ' بوڑھے آدمی نے کہا۔ ' بیہ کیسے ہوا کہ اُن ہز اروں،لاکھوں، کروڑوں بلیوں نے تمہیں نہیں کھایا؟' ' میں توبس ایک چھوٹی سی گھریلو بِلی ہوں،' بِلی کی چی بولی۔ ' جب آپ نے پوچھا کہ کون سی بِلی خوبصورت ہے، تب میں چُپر ہی اور کچھ نہیں بولی۔ اِس لئے مجھ پر کسی نے ٹچھ دھیان نہیں دیا۔' نہیں بولی۔

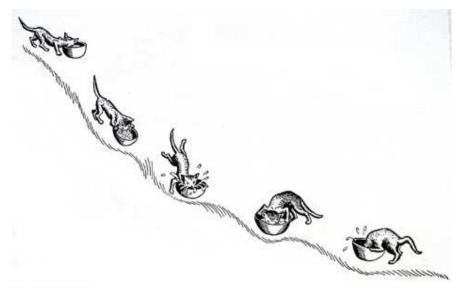

They took the kitten into the house, where the very old woman gave it a warm bath and brushed its fur until it was soft and shiny.

वह उस बिल्ली की बच्ची को घर के अंदर ले गए। वहां बूढ़ी औरत ने उसे गर्म पानी से नहलाया और बुश से उसके मुलायम और चमकीले बाल संवारे।

وہ اُس بلی کی بچی کو گھر کے اندر لے گیا۔ دہ ا_یں ی پی تو حربے اندر نے لیا۔ وہان بوڑ ھی عورت نے اُسے گر م پانی سے نہلا یا اور بر ش سے اُس کے ملا یم اور حیکیلے بال سنوارے۔

Every day they gave it plenty of milk –

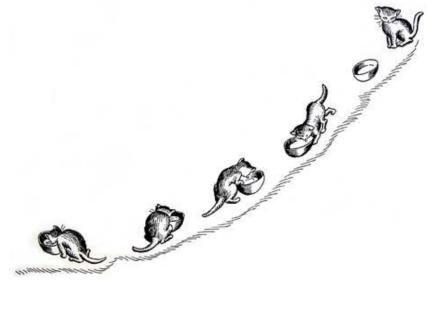
हरेक रोज वो बिल्ली को खूब सारा दूध पीने को देते।

ہر روزوہ بلی کوخوب سارا دُودھ پینے کو دیتے۔

- and soon it grew nice and plump.

जल्दी ही वह अच्छी और मोटी-ताजी हो गई।

جلدى ہى وہ اچھى اور موٹى تازى ہو گئے۔

"And it is a very pretty cat, after all!" said the very old woman. "It is the most beautiful cat in the whole world," said the very old man. "I ought to know, for I've seen – Hundreds of cats, Thousands of cats, Millions and billions and trillions of cats - and not one was as pretty as this one."

'आखिर में हमें एक प्यारी सी बिल्ली मिल ही गई,' बूढ़ी औरत ने कहा। 'यह दुनिया की सबसे सुंदर बिल्ली है,' उस बूढ़े आदमी ने कहा। 'मुझे इसके बारे में पता है क्योंकि मैंने हजारों, लाखों, करोड़ों बिल्लियां देखी हैं। परंतु उनमें से कोई भी बिल्ली इस जैसी सुंदर नहीं थी।

' آخریں ہمیں ایک خوبصورت سی بِلی مِل ہی گئی،' بوڑی عورت نے کہا۔ 'بید دُنیا کی سب سے خوبصورت بِلی ہے،' اس بوڑھے آدمی نے کہا۔ ' مجھے اِس کے بارے میں پتاہے کیو نکہ میں نے ہز اروں، لا کھوں، کروڑوں بِلیاں د کیھی ہیں۔ لیکن اُن میں سے کو ئی بھی بِلی اِس جیسی خوبصورت نہیں تھی۔

